

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1933-1934	N° 223		Zittingsjaar 1933-1934
PROJET DE LOI N° 93.	SEANCE du 30 mai 1934	VERGADERING van 30 Mei 1934	WETSONTWERP N° 93.

PROJET DE LOI
modifiant la loi du 15 mai 1912
sur la protection de l'enfance.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE
ET DE LA LEGISLATION CIVILE ET CRIMINELLE (1)
PAR M. GEÛENS.

MADAME, MESSIEURS,

Quelles sont les modifications que le Gouvernement propose d'apporter à la loi du 15 mai 1912 sur la protection de l'enfance ?

I

Il propose d'insérer dans la loi, à la suite de l'article 30, trois nouveaux articles : un article 30bis, un article 30ter et un article 30quater.

Examinons successivement ces trois articles.

L'article 30bis stipule « sauf le cas prévu à l'article 14, l'action pour l'application des mesures de garde, d'éducation et de préservation, ne peut être exercée que par le ministère public, même si la poursuite du chef de fait qualifié infraction est réservée, d'après les lois en vigueur aux administrations publiques mais, dans ce cas, l'action du ministère public n'est recevable que si l'administration intéressée a porté plainte. »

Cet article établit un principe général : seul le ministère public saisira dorénavant le juge des enfants de l'application des mesures de garde, d'éducation et de préservation.

Mais à ce principe, il semble y avoir une exception : « sauf le cas prévu à l'article 14 ». Or, l'article 14 stipule :

(1) La Commission est composée de MM. Poncelet, président, Baelde, Brunet, Collard, Delwaide, De Rasquinet, De Schryver, De Winde, Embise, Geuens, Hossey, Jennissen, Koelman, Romsée, Sinzot, Soudan, Spaak, Tibbaut, Van der Gracht, Van Dievoet, Van Kesbeek, Wauwermans.

WETSONTWERP
tot wijziging van de wet van 15 Mei 1912
op de kinderbescherming.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE EN DE
BURGERLIJKE EN STRAFRECHTELIJKE WETGEVING
UITGEBRACHT (1) DOOR DEN HEER GEÛENS.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Welke wijzigingen is de Regeering voornemens toe te brengen aan de wet van 15 Mei 1912 op de kinderbescherming ?

I

Zij stelt voor in de wet, na artikel 30, drie nieuwe artikelen in te lasschen : een artikel 30bis, een artikel 30ter en een artikel 30quater.

Laten wij deze drie artikelen achtereenvolgens onderzoeken.

Bij artikel 30bis wordt bepaald dat « behoudens het in artikel 14 voorziene geval, de vordering tot toepassing van de maatregelen tot bewaking, opvoeding en behoeding, slechts door het openbaar ministerie kan uitgeoefend worden, zelfs indien de vervolging uit hoofde van het als misdrijf gequalificeerde feit, volgens de van kracht zijnde wetten, aan de openbare besturen voorbehouden is; maar, in dat geval, is de vordering van het openbaar ministerie slechts ontvankelijk indien het betrokken bestuur een aanklacht ingediend heeft. »

Dit artikel stelt een algemeen beginsel vast : alleen het openbaar ministerie zal voortaan bij den kinderrechtter de toepassing mogen aanhangig maken van de maatregelen tot bewaking, opvoeding en behoeding.

Op dit beginsel schijnt er, evenwel, een uitzondering te bestaan : « behoudens het in artikel 14 voorziene geval ».

(1) De Commissie bestaat uit de heeren Poncelet, voorzitter, Baelde, Brunet, Collard, Delwaide, De Rasquinet, De Schryver, De Winde, Embise, Geuens, Hossey, Jennissen, Koelman, Romsée, Sinzot, Soudan, Spaak, Tibbaut, Van der Gracht, Van Dievoet, Van Kesbeek, Wauwermans.

« si des mineurs âgés de moins de 18 ans accomplis donnent, par leur conduite ou leur indiscipline, de graves sujets de mécontentement à leurs parents, à leur tuteurs ou aux autres personnes qui en ont la garde, le juge des enfants pourra, à la requête des dits parents, tuteurs ou personnes ayant la garde des enfants, prendre l'une des mesures spécifiées au 2° et au 3° de l'article 13. »

Faut-il en conclure que pour le cas d'inconduite et d'indiscipline des mineurs âgés de moins de 18 ans, le ministère public ne saisira pas le juge des enfants ?

Le texte est ambigu et pourrait donner lieu à des erreurs d'interprétation.

Or nous estimons que cette exception ne se justifie pas et pourrait donner lieu à de graves abus. L'intervention du ministère public est la sauvegarde des enfants.

Le fait d'inconduite et d'indiscipline est assimilé aux faits qualifiés infractions (*Pand. belg.*, Tribunaux pour enfants, n° 251); seulement la poursuite ne peut se faire qu'à la requête des parents, etc. (texte de l'art. 14).

Or, l'inconduite et l'indiscipline n'ayant pas été définis par la loi et se résumant dans une simple question de fait, il est facile d'abuser de cette notion, lorsque, comme c'est souvent le cas, des parents veulent se débarrasser de leurs enfants.

Certes il y a de mauvais enfants, mais le législateur ne peut oublier que nombreux sont les parents qui négligent trop souvent les devoirs qu'ils ont à remplir vis-à-vis de leurs enfants.

Lorsque la discorde règne dans le ménage; lorsque l'un des époux veut se venger de son conjoint, ne peut-il être tenté de l'atteindre d'une façon sensible en s'attaquant à l'enfant, en déposant plainte à sa charge du chef d'inconduite ou d'indiscipline ? Il ne faut pas qu'une simple requête suffise pour que le juge fasse application des dispositions qui lui permettent de confier le mineur âgé de moins de 18 ans jusqu'à sa majorité à une personne, à une société ou à une institution de charité ou d'enseignement publique ou privée; ou de le mettre à la disposition du Gouvernement. Il ne faut pas que ressuscite le système des lettres de cachet.

Il importe de rappeler le grand principe formulé par M. Charles Collard dans son ouvrage *Le Tribunal pour enfants* : « comme pour tout fait qualifié infraction, il faut assurer aux enfants les garanties que la loi assure aux pires criminels ».

C'est donc à bon droit que devant de nombreux tribunaux, en cas de poursuite du chef d'inconduite et d'indiscipline à la suite d'une demande formelle des parents, la citation se fasse devant le juge des enfants par le procureur du Roi, avec toutes les garanties des citations.

Cela permet à l'époux opposé à la mesure sollicitée par son conjoint, à l'enfant de prendre un avocat, de consulter

Welnu, dit artikel luidt : « indien de minderjarigen beneden den vollen leeftijd van 18 jaren, door hun wangedrag of hunne onbuigzaamheid, ernstige redenen tot ongenoegen geven aan hunne ouders, aan hunne voogden of aan de andere personen, onder wier hoede zij werden geplaatst, kan door den kinderrechtter een der bij n° 2 en n° 3 van artikel 13 bepaalde maatregelen worden getroffen ten verzoeken van genoemde ouders, voogden of personen, onder wier hoede het kind is geplaatst. »

Moet hieruit afgeleid worden dat, voor het geval van wangedrag of onbuigzaamheid der minderjarigen beneden den leeftijd van 18 jaren, het openbaar ministerie de zaak niet aanhangig maken zal bij den kinderrechtter ?

De tekst is dubbelzinnig en zou tot verkeerde uitlegging aanleiding kunnen geven.

Welnu, wij zijn van oordeel dat deze uitzondering niet te rechtvaardigen is en dat zij aanleiding zou kunnen geven tot ernstige bezwaren. De tusschenkomst van het openbaar ministerie is de vrijwaring der kinderen.

Het feit van wangedrag en onbuigzaamheid wordt gelijkgesteld met de feiten welke misdrijven genoemd worden (*Pand. belg.*, Tribunaux pour enfants, n° 251); alleen mag de vervolging slechts ten verzoeken der ouders, enz., geschieden (tekst van art. 14).

Welnu, daar wangedrag en onbuigzaamheid niet door de wet omschreven werden en samengevat kunnen worden in een eenvoudige feitelijke vraag, is het gemakkelijk van dit begrip misbruik te maken wanneer, wat vaak gebeurt, ouders zich van hun kinderen willen ontdoen.

Zeker, er zijn slechte kinderen, maar de wetgever mag niet uit het oog verliezen dat talrijke ouders al te vaak de plichten verzuimen, welke zij ten opzichte van hun kinderen te vervullen hebben.

Wanneer er tweedracht heerscht in het huishouden, wanneer een der echtgenooten zich op den anderen echtgenoot wreken wil, kan hij dan misschien niet geneigd zijn dezen op een gevoelige wijze te treffen, door het kind aan te pakken en te zijnen laste een klacht in te dienen wegens wangedrag of onbuigzaamheid ? Het mag niet dat een eenvoudig verzoek zou volstaan, opdat de rechtter de bepalingen zou toepassen, welke hem toelaten een minderjarige beneden den leeftijd van 18 jaren tot zijn meerderjarigheid toe te vertrouwen aan een persoon, aan een openbare of private liefdadigheids- of onderwijsvereniging of instelling of hem ter beschikking der Regeering te stellen. Het stelsel der geheimbrieven moet tot het verleden behooren.

Hier moet herinnerd worden aan het groot beginsel dat de heer Charles Collard neergeschreven heeft in zijn werk *Le Tribunal pour enfants* : « zooals voor elk feit dat als misdrijf beschouwd wordt, moeten aan de kinderen de waarborgen verzekerd worden, welke de wet aan de grootste hooswichten schenkt. »

Terecht wordt dan ook voor talrijke rechtbanken, in geval van vervolging wegens wangedrag of onbuigzaamheid, op het uitdrukkelijk verzoek der ouders, de dagvaarding door den procureur des Konings voor den kinderrechtter gedaan met al de waarborgen der dagvaardingen.

Zulks laat toe aan den echtgenoot die gekant is tegen den maatregel, aangevraagd door den anderen echtgenoot, en

le dossier, de se défendre, de savoir par la citation ce qui est articulé à sa charge.

La question a d'ailleurs fait l'objet d'un débat à l'Union des juges (voir *Bulletin de l'Office de la Protection de l'Enfance*, 1920, p. 709).

M. Wets s'exprime dans les termes que voici :

« ... dans notre pratique, l'initiative des poursuites est réservée au parquet, sauf en matière de correction paternelle où elle est réservée aux parents eux-mêmes ou à ceux qui ont la garde de l'enfant ». (Même avis aux *Pandectes belges*, Ve Tribunaux des enfants, n° 792.)

Mais, d'autre part, les *Pandectes belges*, au numéro précédent, enseignent qu'il faut une citation dans tous les cas où le juge des enfants doit statuer, même lorsqu'il s'agit de la correction paternelle, de l'application de l'article 14.

Une circulaire ministérielle du 1er mars 1913 (*Bulletin précité*, 1913, p. 181) dépose que dans tous les cas, sans distinction suivant la nature des faits, une simple invitation à comparaître lancée par le juge équivaut à la citation du Parquet pour attirer un mineur devant le tribunal des enfants.

Mais, d'autre part, M. Wauters, alors juge des enfants et aujourd'hui directeur général au Ministère de la Justice, a combattu cette thèse de l'administration dans son jugement du 8 juillet 1913 (*Pasicr.*, 1914, 3-82). Pour lui le juge des enfants ne peut se saisir lui-même et l'article 182 du code d'instruction criminelle régit seul la saisine devant le tribunal des enfants. L'Union des juges s'est ralliée à cette jurisprudence sur rapport de M. Leclercq. (*Bulletin précité*, 1920, pp. 707 et suiv.).

Il résulte de l'ensemble de ces rétroactes que l'économie de l'article 30bis est donc la suivante :

En toute matière, le ministère public a l'initiative des poursuites du chef d'une infraction de droit commun, même dans les cas où il s'agirait d'infractions dont la poursuite est réservée aux administrations publiques.

Dans le cas de l'article 14, le juge, maître du litige, peut en cette matière imposer au parquet l'obligation de poursuites même si celui-ci estimait à tort ou à raison la poursuite inopportune.

De toute façon en matière de correction paternelle, le juge des enfants n'est pas substitué au parquet, ni ne se saisit pas lui-même.

Il nous semblait dès lors préférable de modifier quelque peu le texte de l'article 30bis tel qu'il est présenté par le Gouvernement et de le libeller de la façon suivante, conformément d'ailleurs aux suggestions qui nous avaient été faites par le juge des enfants de Mons, M. Heupgen.

« L'action pour l'application des mesures de garde, d'éducation et de préservation ne peut être exercée que par le ministère public, agissant soit d'office, soit dans le cas de l'article 14 sur requête des parents, tuteurs ou autres

aan het kind, van een advocaat te nemen, het dossier te raadplegen, zich te vordeden, uit de dagvaarding te vernemen wat te zijnen laste ingebracht wordt.

Trouwens, over het vraagstuk heeft een gedachtenwisseling plaats gehad in den Bond der Rechters (zie *Bulletin de l'Office de la Protection de l'Enfance*, 1920, blz. 709).

De heer Wets drukt zich uit als volgt :

« ... volgens onze rechtspraak, is het initiatief der vervolgingen voorbehouden aan het parket, behoudens in zake bestraffing door de ouders, wanneer dit behoort aan de ouders zelf of aan degenen die belast zijn met de zorg over het kind. » (Zelfde advies in de *Pandectes belges*, Ve Kinderrechtbanken, n° 792.)

Doch, anderzijds, blijkt uit het vorig nummer van de *Pandectes belges* dat, in alle gevallen waarover de rechter uitspraak moet doen, eene dagvaarding moet bestaan, zelfs wanneer het de bestraffing door de ouders geldt, bij toepassing van artikel 14.

Naar luid van een ministerieelen omzendbrief van 1 Maart 1913 (voormeld *Bulletin*, 1913, blz. 181), staat, in al de gevallen zonder onderscheid, volgens den aard der feiten, een eenvoudige uitnodiging om te verschijnen, uitgaande van den rechter, gelijk met een dagvaarding van het Parket waarbij een minderjarige vóór der kinderrechtbank betrokken wordt.

Maar, anderzijds, heeft de heer Wauters, toen kinderrechtbank, thans directeur-generaal bij het Ministerie van 1913 (*Pasicr.*, 1914, 3-82). Volgens zijn opvatting mag de kinderrechtbank de zaak niet tot zich trekken en artikel 182 van het Wetboek van Strafvordering regelt alleen de bezitting vóór de kinderrechtbank.

De Bond der Rechters heeft zich met deze rechtspraak verenigd op verslag van den heer Leclercq (voormeld *Bulletin*, 1920, blz. 707 en volg.).

Uit dit alles blijkt dus, dat de beteekenis van artikel 30bis de volgende is :

In alle gevallen, bezit het Openbaar Ministerie het initiatief der vervolgingen, uit hoofde van een inbreuk op het gemeen recht, zelfs wanneer het misdrijven zou gelden waarvan de vervolging aan de openbare besturen voorbehouden is.

In het bij artikel 14 voorziene geval, mag de rechter, tot wiens bevoegdheid het geschil behoort, aan het parket de vervolging opleggen, zelfs indien het te rechte of ten onrechte moest oordeelen dat de vervolging zich niet opdringt.

In elk geval, wanneer het de bestraffing door de ouders betreft, wordt de kinderrechtbank niet in de plaats gesteld van het parket, noch wordt door hem zelf ingegrepen. Er is een dagvaarding vereischt.

Bijgevolg, leek het ons verkieslijker, den tekst van artikel 30bis, zooals hij door de Regeering is ingediend, in volgenden zin eenigszins te wijzigen, in overeenkomst, trouwens, met de wenken welke ons gegeven werden door den heer Heupgen, kinderrechtbank te Bergen.

« De vordering tot toepassing van de maatregelen tot bewaking, opvoeding en behoeding kan slechts door het Openbaar Ministerie uitgeoefend worden, hetzij door ambtshalve in te grijpen, hetzij in het geval voorzien in

personnes ayant la garde de l'enfant, même si la poursuite du chef du fait qualifié infraction est réservée, d'après les lois en vigueur, aux administrations publiques; mais, dans ce cas, l'action du ministère public n'est recevable que si l'administration intéressée a porté plainte. »

Mais à la suite d'un nouvel examen avec M. Wauters, directeur général au Ministère de la Justice, nous avons proposé à la Commission le texte ci-joint qui a été adopté :

« L'action pour l'application des mesures de garde, d'éducation et de préservation ne peut exercée que par le ministère public.

» Si la poursuite du chef du fait qualifié infraction est réservée, d'après les lois en vigueur, aux administrations publiques, l'action du ministère public n'est recevable que si l'administration intéressée a porté plainte.

» Même dans ce cas, il appartiendra au ministère public d'apprécier s'il y a lieu ou non de citer le mineur devant le tribunal des enfants.

» Dans le cas de l'article 14, le juge des enfants, saisi par la requête des parents, des tuteurs ou autres personnes qui ont la garde des enfants, apprécie s'il y a lieu d'attirer le mineur devant le tribunal.

» S'il estime qu'il y a lieu à poursuite, il invite le ministère public à citer le mineur devant le tribunal des enfants.

» Le ministère public doit déférer à cette invitation. »

Le projet de loi prévoit ensuite l'insertion dans la loi d'un article 30ter :

« L'intervention de cette administration et celle de la partie lésée ou de toute autre personne intéressée se limitent à la poursuite de leurs intérêts civils; elles ne sont pas recevables devant le juge d'instruction. »

Cet article consacre, pour la partie lésée par une infraction d'un mineur, le droit d'intervenir devant le juge des enfants et de se constituer partie civile pour obtenir réparation du préjudice qu'elle a subi.

C'est là incontestablement un avantage appréciable. La victime évite, grâce à cette constitution de partie civile, la perte de temps et les frais considérables qu'entraîne presque infailliblement une action soumise au jugement du tribunal de première instance.

Jusque maintenant, la partie civile, en cas d'inaction du ministère public, avait le droit de saisir directement le juge des enfants ou le juge d'instruction pour obtenir réparation du préjudice lui causé par un fait qualifié infraction, commis par un mineur justiciable du juge des enfants.

Le droit de citation directe de la partie civile sera, en vertu de l'article précédent, supprimé, parce que l'enfant

artikel 14 op verzoek van de ouders, voegden of andere personen die met de zorg over het kind belast zijn, zelfs indien de vervolging uit hoofde van het als misdrijf gequalificeerde feit, volgens de van kracht zijnde wetten, aan de openbare besturen voorbehouden is; maar, in dat geval, is de vordering van het Openbaar Ministerie slechts ontvankelijk indien het betrokken bestuur een aanklacht ingediend heeft. »

Doch, ten gevolge van een nieuw onderzoek met den heer Wauters, directeur-generaal in het Ministerie van Justitie, hebben wij aan de Commissie, die hem goedkeurde, den volgende tekst voorgesteld :

« De vordering tot toepassing van de maatregelen tot bewaking, opvoeding en behoeding, kan slechts door het openbaar ministerie uitgeoefend worden.

» Indien de vervolging uit hoofde van het als misdrijf gequalificeerde feit, volgens de van kracht zijnde wetten, aan de openbare besturen voorbehouden is, is de vordering van het openbaar ministerie slechts ontvankelijk indien het betrokken bestuur een aanklacht ingediend heeft.

» Zelfs in dit geval, zal het openbaar ministerie oordeelen of de minderjarige vóór de kinderrechtbank moet gedagvaard worden of niet.

» In het geval voorzien in artikel 14, oordeelt de kinderrechtbank bij wien de zaak wordt gebracht door het verzoek der ouders, voegden of andere personen die met de zorg over het kind belast zijn, of de minderjarige vóór de rechtbank moet gebracht worden.

» Indien hij oordeelt dat er moet vervolgd worden, verzoekt hij het openbaar ministerie den minderjarige vóór de kinderrechtbank te dagvaarden.

» Het openbaar ministerie moet op dit verzoek ingaan. »

Het wetsontwerp voorziet daarna de inlassching in de wet van een artikel 30ter :

« De tusschenkomst van dat bestuur en die van de benadeelde partij of van om het even welk ander belanghebbend persoon, is beperkt tot de vervolging van hun burgerlijke belangen; zij is niet ontvankelijk voor den onderzoeksrechter. »

Dit artikel huldigt, voor de partij die benadeeld werd door het misdrijf van een minderjarige, het recht om voor den kinderrechtbank tusschen te komen en om zich als burgerlijke partij aan te stellen voor de vergoeding der schade welke zij heeft geleden.

Dit is ongetwijfeld een aanmerkelijk voordeel. Dank zij die stelling van burgerlijke partij, voorkomt het slachtoffer het tijdverlies en de hoge kosten welke het bijna onvermijdelijk gevolg zijn van eene vordering welke aan de uitspraak van eene rechtbank van eersten aanleg wordt onderworpen.

Tot heden, had de burgerlijke partij, in geval van niet-optreden van het Openbaar Ministerie, het recht de zaak onmiddellijk aanhangig te maken bij den kinderrechtbank of den onderzoeksrechter, voor de vergoeding van het nadeel veroorzaakt door een als misdrijf gequalificeerd feit, gepleegd door een minderjarige, onderhoorig aan den kinderrechtbank.

Krachtens voorgaand artikel, zal het recht van rechtstreeksche dagvaarding der burgerlijke partij ingetrokken

cité devant le juge compétent ne peut être considéré comme le délinquant de droit commun.

Au contraire, lorsque le ministère public, qui représente la société, aura estimé qu'il y a lieu de traduire l'enfant devant le juge des enfants, le jugement que rendra ce dernier établira d'une façon définitive l'existence ou la non-existence du fait relevé à charge du mineur.

Nous nous trouverons donc, en ce qui concerne ce fait, devant une affirmation ayant, comme le dit l'exposé des motifs, « autorité de chose jugée *erga omnes*, donc vis-à-vis de la personne lésée ». Il n'est donc que juste que celle-ci puisse intervenir dans l'instance intentée contre l'enfant, exclusivement, cela va de soi, pour la défense de ses intérêts civils.

Enfin, l'article 30^{quater} édicte : « si les dommages-intérêts n'exc dent pas 500 francs, le juge, saisi par la citation du ministère public, les adjuge à la partie lésée sur sa plainte visée par le bourgmestre et accompagnée d'un procès-verbal d'évaluation du dommage, dressé sans frais par ce fonctionnaire ».

Cet article n'appelle guère de commentaires.

Il reproduit le second alinéa de l'article 24 de la loi du 15 mai 1912 en remplaçant le chiffre de 50 francs de dommages-intérêts qui ne correspond plus du tout à la situation économique actuelle, par celui de 500 francs.

Cette disposition permet la réparation rapide et sans frais de procédure d'infractions peu graves commises par des mineurs souvent à l'instigation de leurs parents. Ceux-ci auront donc tout intérêt à veiller à ce que leurs enfants s'abstiennent de ces faits, qui peuvent entraîner pour eux l'obligation d'une réparation pécuniaire.

II.

L'article 2 du projet de loi stipulé :

« Le second alinéa de l'article 24 de la loi du 15 mai 1921 est abrogé. »

C'est, comme nous l'avons énoncé ci-dessus, la disposition qui permettait au juge, lorsque les dommages-intérêts n'exc dent pas 50 francs, de les adjuger sur la plainte de l'intéressée, visée par le bourgmestre et accompagnée d'un procès-verbal d'évaluation de dommage dressé sans frais par ce fonctionnaire.

L'adoption de l'article 30^{quater} entraîne forcément l'abrogation de la disposition que nous venons de rappeler.

III.

Enfin, et c'est certainement la disposition essentielle du projet, l'article 3 stipule :

« Le premier alinéa de l'article 32 de la dite loi est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

zijn, omdat het vóór den bevoegden rechter gedaagd kind niet mag beschouwd worden als een gewoon misdadiger.

Daarentegen, wanneer het Openbaar Ministerie, vertegenwoordiger der maatschappij, van gevoelen zal zijn dat het kind voor den kinderrechter dient gebracht, zal het door dezen laatste gewezen vonnis op definitieve wijze uitmaken of er ja dan neen een feit ten laste van den minderjarige werd weerhouden.

Wat betreft het feit, bevinden wij ons dus, zooals gezegd in de Memorie van Toelichting, voor eene bevestiging hebbende « kracht van gewijsde *erga omnes*, dus tegenover den benadeelden persoon. » Het is dus niet meer dan rechtvaardig, dat bedoelde persoon vernag tusschen te komen in de tegen het kind ingestelde vordering, uitsluitend, natuurlijk, voor de verdediging zijner burgerlijke belangen.

Ten slotte, bepaalt artikel 30^{quater} :

« Indien de schadevergoeding niet meer dan 500 frank bedraagt, wijst de rechter, bij wien de zaak door de dagvaarding van het Openbaar Ministerie aanhangig gemaakt werd, die toe aan de benadeelde partij, op haar aanklacht geviséerd door den burgemeester en vergezeld van een proces-verbaal tot raming der schade, kosteloos opgemaakt door dezen ambtenaar. »

Dit artikel vergt nagenoeg ge ne commentaar.

Het neemt de tweede alinea over van artikel 24 der wet van 15 Mei 1912, mits het bedrag van 50 frank schadevergoeding, hetgeen niet meer overeenstemt met den huidige economischen toestand, te vervangen door 500 frank.

Die bepaling laat toe eene spoedige vergoeding te bekomen, zonder gerechtskosten, voor niet al te zware misdrijven die door de minderjarigen dikwijls op aanstoking van hun ouders gepleegd werden. Dezen zullen er dus alle belang bij hebben, te zorgen dat hun kinderen zulke feiten niet plegen, welke voor hen de verplichting tot geldelijke vergoeding voor gevolg kunnen hebben.

II.

Artikel 2 van het wetsontwerp bepaalt :

« De tweede alinea van artikel 24 van de wet van 15 Mei 1912 vervalt. »

Zooals wij hooger gezegd hebben, is dit de bepaling welke den rechter toelaat, wanneer de schadevergoeding minder dan 50 frank bedraagt, deze toe te wijzen op de klacht van de belanghebbende partij, geviséerd door den burgemeester en vergezeld van een proces-verbaal tot raming der schade door dezen ambtenaar kosteloos opgemaakt.

De aanneming van artikel 30^{quater} heeft onvermijdelijk de intrekking voor gevolg van de bepaling waaraan wij zooeven herinnerd hebben.

III.

Ten slotte en dit is, ongetwijfeld, de hoofdbepaling van het ontwerp, wordt bij artikel 3 bepaald :

« De eerste alinea van artikel 32 van bedoelde wet is opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

« Les décisions du juge des enfants sont susceptibles d'appel dans toutes leurs dispositions, de la part de l'enfant et des parents, tuteur ou personnes qui ont sa garde;

» De la part du ministère public, en tant qu'elles portent sur l'action pour l'application des mesures de garde, d'éducation et de préservation, sur les frais, les restitutions et, dans le cas de l'article 30^{quater}, sur les dommages et intérêts;

» De la part des administrations, des personnes lésées ou civilement responsables ou des autres intéressés intervenus en première instance, quant à leurs intérêts civils. »

C'est donc le droit d'appel s'appliquant à toutes les décisions du juge des enfants, mis à la disposition de tous ceux qui sont en droit de s'en prévaloir.

L'article 32 de la loi n'accordait le droit d'appel qu'au ministère public; et pour ce qui concerne le mineur, les parents, les tuteurs ou les personnes qui ont la garde de l'enfant, chaque fois que la décision du juge avait pour effet d'enlever celui-ci à ses parents ou tuteurs ou aux personnes qui ont la garde de l'enfant.

Il en résulte que la partie civile n'avait jamais le droit d'appel; que l'enfant, ses parents ou tuteurs ou personnes qui en ont la garde n'avaient le droit d'appel que dans le seul cas prévu par l'article 32; et que toute autre personne déclarée civilement responsable du fait de l'enfant, par exemple son instituteur, était également privé du droit d'appel.

Le privilège du ministère public, qui lui pouvait se pourvoir contre toute décision du juge rendue sur sa réquisition, ne se justifie pas.

L'application des principes généraux du droit, et notamment le souci de rétablir l'égalité entre toutes les parties qui jouent leur rôle dans le débat qui se déroule devant le juge des enfants, exigeaient l'extension du droit d'appel à tous les intéressés.

C'est le but et la portée de l'article 3.

Un membre refuse de donner son adhésion au projet, parce qu'il estime qu'il diminue la puissance paternelle et que de plus il trouve inopportune l'intervention du ministère public dans le cas de l'article 14. On lui fait observer qu'en fait aucune atteinte n'est portée à la puissance paternelle et que la citation à la requête du ministère public, loin de nuire à qui que ce soit, protège tous les intérêts en cause.

La Commission propose à la Chambre d'adopter le projet de loi soumis à ses délibérations.

Le Rapporteur,

M. GEÛENS.

Le Président,

J. PONCELET.

» De uitspraken van den kinderrechtter zijn vatbaar voor hooger beroep :

» in al hun bepalingen, vanwege het kind alsook vanwege de ouders, den voogd of de personen wien de bewaking van het kind opgedragen is;

» vanwege het openbaar ministerie, voor zoover die uitspraken betrekking hebben op de vordering tot toepassing van de maatregelen tot bewaking, opvoeding en behoeving, op de kosten, de teruggaven en, in het geval van artikel 30^{quater}, op de schadevergoeding;

» vanwege de besturen, de benadeelde of burgerlijk aansprakelijke personen of de andere belanghebbenden, die in eersten aanleg, met betrekking tot hun burgerlijke belangen, tusschengekomen zijn. »

Bijgevolg, wordt het recht van beroep, toepasselijk op al de uitspraken van den kinderrechtter, uitgebreid tot al dezen die er zich rechtens mogen op beroepen.

Bij artikel 32 der wet, werd dit recht van beroep slechts aan het Openbaar Ministerie verleend; en wat den minderjarige, de ouders, de voogden of de personen wien de bewaking van het kind opgedragen is betreft, telkens dat de uitspraak van den rechtter voor gevolg had dezen te onttrekken aan zijn ouders of voogden of aan de personen wien de bewaking van het kind opgedragen is.

Hieruit vloeit voort dat de burgerlijke partij nooit recht van beroep had; dat het kind, zijn ouders of voogden of de personen wien de bewaking van het kind opgedragen was alleen recht van beroep hadden, in het eenig geval voorzien in artikel 32; en dat elke andere persoon welke burgerlijk aansprakelijk was wegens het kind, bijvoorbeeld zijn onderwijzer, insgelijks van het recht van beroep verstoken was.

Het voorrecht van het Openbaar Ministerie dat beroep instellen mocht tegen elke uitspraak van den rechtter op zijn vordering verleend, is niet te rechtvaardigen.

Ten aanzien van de toepassing der algemeene rechtsbeginselen en voornamelijk van de bekommernis de gelijkheid te herstellen tusschen al de partijen welke bij de behandeling vóór den kinderrechtter betrokken zijn, moest het recht van beroep tot al de belanghebbenden uitgebreid worden.

Zulks is het doel en de draagwijdte van artikel 3.

Een lid weigert het ontwerp goed te keuren, omdat hij van meening is dat het de ouderlijke macht vermindert en omdat hij de tusschenkomst van het openbaar ministerie in het geval van artikel 14 niet wenschelijk acht. Men doet hem opmerken dat in feite niet de minste inbreuk gemaakt wordt op de ouderlijke macht en dat de dagvaarding ten verzoeken van het openbaar ministerie, verre van wien ook te schaden, al de betrokken belangen beschermt.

De Commissie stelt aan de Kamer voor het wetsontwerp aan te nemen, dat haar voorgelegd wordt.

De Verslaggever,

M. GEÛENS.

De Voorzitter,

J. PONCELET.